

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่**
Factors affecting member's participation in business operations
Khlong Thom Agricultural Cooperative Limited, Krabi Province

ศศิศ จิตต์แจ้ง

บทคัดย่อ

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ พบว่า (1) ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 21-30 ปี สถานภาพสมรส มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001-30,000 บาท ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1-5 ปี และถือหุ้นกับสหกรณ์ 30,001 บาทขึ้นไป (2) แรงจูงใจของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ โดยรวมมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกที่มีความสำคัญระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการสูงสุด ความมั่นคงของสหกรณ์ เป็นแหล่งเงินทุน (การกู้ยืม) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ ผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) การบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ (3) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง และ (4) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด ที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และจำนวนหุ้นที่ถือกับสหกรณ์ของการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด ที่มีเพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการเป็นสมาชิกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยรวมไม่ต่างกัน

คำสำคัญ : สหกรณ์, การมีส่วนร่วม

ABSTRACT

According to the study of factors affecting participation in business operations of member's of Khlong Thom Agricultural Cooperative Limited, Krabi Province, were found that:

1) Personal factors of most cooperative members are male, aged 21-30 years, marital status has a high school education level or equivalent, average monthly income 25,001 - 30,000 baht, cooperative membership period is 1-5 years and holding shares with the cooperative of 30,001 baht or more.

2) Motivation of members towards cooperatives. It is important that members' participation in business is at the highest level. The factor of participation in business operations of members is very important level arranged from highest to lowest average: Trustworthiness of the highest operating committee, stability of the cooperative, as a source of funds (loans), publicizing information about the cooperative, the rewards received (dividends/average return), services of cooperative officials and the feeling of belonging to the cooperative.

3) The level of participation in the business operations of the members found that the members had an overall level of participation in the cooperative business operations at a moderate level when considering each aspect, it was found that participation in receiving benefits was at a high level and participation in decision making, participation in operations and participation in supervision and inspection were at a moderate level.

The hypothesis testing results found that members of Khlong Thom Agricultural Cooperative Limited have different ages, status, education level, duration, and number of shares held as cooperative members. This makes the overall participation in operations significantly different at the 0.05 level and members of Khlong Thom Agricultural Cooperative Limited with gender and average monthly income and the duration of membership is different. This makes the participation in the overall operation no different.

Keywords : cooperative, participation

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้าง และพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็งสามารถก่อให้เกิดอำนาจต่อรองกับหน่วยเศรษฐกิจอื่น ส่งผลให้ต้นทุนในการดำเนินการของสหกรณ์ต่ำลง ผลกำไรเพิ่มสูงขึ้น โดยกำไรของสหกรณ์ในส่วนนี้ก็จะถูกแบ่งปันกลับคืนให้กับสมาชิกในรูปเงินเฉลี่ยคืน และเงินปันผลรวมถึงนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงสหกรณ์ต่อไป

สหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด เป็นสหกรณ์ระดับอำเภอ จัดอยู่ในประเภทสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก มีสมาชิกจำนวน 982 ราย (ณ วันที่ 1 มกราคม 2566) แต่มีสมาชิกมาทำธุรกิจกับสหกรณ์เพียง 367 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.67 โดยหลังเกณฑ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ต้องได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการจัดระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์นั้นอาจส่งผลทำให้สหกรณ์เสียสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ อาทิเช่น การขอรับเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กพส.) การขอรับงบประมาณสนับสนุนในด้านต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์เป็นหนึ่งในหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา

ดังนั้น ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ เพื่อใช้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุง การให้บริการ เพื่อให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมกับสหกรณ์ และเพื่อให้สอดคล้องไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีความแตกต่างกันที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการของสมาชิกสหกรณ์ ทำให้สามารถตอบโจทย์การให้บริการของสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ต่อไป ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยชิ้นนี้ จะเป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งที่ช่วยให้สหกรณ์นำไปกำหนดแผนพัฒนาสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นที่พึงของสมาชิกสหกรณ์ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งผล ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่
2. ปัจจัยแรงจูงใจของสมาชิกสหกรณ์ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่

สมมติฐานของงานวิจัย

1. ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ แตกต่างกัน
2. ปัจจัยแรงจูงใจของสมาชิกสหกรณ์ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่

ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด โดยสหกรณ์มีสมาชิก ทั้งหมด 982 คน ซึ่งใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการใช้สูตรการคำนวณของยามาเน (Yamane) เนื่องจากทราบขนาดประชากรที่แน่นอนโดยค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เป็น 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้ศึกษาใช้ระยะเวลาในการทำงานวิจัยครั้งนี้ ในการเก็บแบบสอบถาม และประมวลผล ใช้ระยะเวลา ตั้งแต่เดือนกันยายน 2566 ถึงเดือน ธันวาคม 2566

ประโยชน์ที่ได้รับการทำวิจัยครั้งนี้

1. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับสหกรณ์นำไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้เข้ามาทำธุรกิจกับสหกรณ์
2. นำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์เพื่อจูงใจให้สมาชิกเข้ามามี ส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์เพิ่มขึ้น
3. ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ กรรมการสหกรณ์ฝ่ายจัดการหรือเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์
4. สหกรณ์สามารถนำงานวิจัยชิ้นนี้ เพื่อนำไปกำหนดแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ในการเสริม จุดแข็ง และปรับปรุงในจุดที่ยังอ่อน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายเกี่ยวกับสหกรณ์

สหกรณ์ คือ "องค์การของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม" (กรมส่งเสริมสหกรณ์)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motive) หมายถึง ภาวะภายในตัวบุคคลที่ผลักดันให้ บุคคลมีพฤติกรรม อย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งได้แก่ ความต้องการ ความปรารถนา และความอยาก เป็นสิ่งพลังผลักดัน ให้คนมีพฤติกรรม และยังกำหนด ทิศ ทางและเป้าหมายของพฤติกรรมนั้น คนที่มีแรงจูงใจสูงจะ ใช้ ความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละ แต่คนที่มีแรงจูงใจที่ต่ำ พอลจะไม่แสดงพฤติกรรมหรือไม่ก็ล้มเลิกการกระทำก่อนบรรลุเป้าหมาย

Dewek, (1986) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง แนวทางที่จะนำไปสู่ เป้าหมาย โดยแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ช่วยอธิบายได้ว่า ทำไมคนเราจึงทำพฤติกรรมอย่างที่เป็นอยู่นั้น

Lovell, (1980, P.109) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึงกระบวนการที่ชักนำหรือ โน้มน้าวให้บุคคลนั้นเกิดความมานะ ความพยายาม ที่จะสนองตอบต่อความต้องการบาง ประการให้บรรลุผลสำเร็จได้ตามที่คาดหวัง

Domjan, (1996, P.199) ได้ให้คำ นิยามไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ภาวะในการเพิ่ม พฤติกรรมการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคลโดยบุคคลลงใจที่จะกระทำการแสดงออกของ พฤติกรรมนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่บุคคลนั้นหวังไว้

การตี อนันต์นนวี (2555, หน้า 113) กล่าวว่าแรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ มนุษย์

กระทำการกิจการงานอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีทิศทางและช่วยให้กิจการงานที่กระทำ นั้นคงสภาพอยู่ต่อไป โดยที่มนุษย์จะต้องมีเจตคติทักษะและความเข้าใจในกิจการนั้นอย่าง แท้จริง

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ คือ การมีส่วนร่วมที่เป็นอิสระโดยความสมัครใจ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมกำกับ และร่วมประเมินผลในระยะเวลาและสถานที่ในการ มีส่วนร่วมกับโครงการ การมีส่วนร่วมนั้นมีมิติทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ จะให้การมีส่วนร่วม เป็นเป้าหมายปลายทาง หรือจะให้ เป็นแนวทาง การมีส่วนร่วมนี้ตามธรรมชาติอาจเกิดขึ้นไม่ สม่าเสมอ หรือตลอดเวลา การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคม และการศึกษา สถานการณ์ การที่ทำให้มีส่วนร่วมนั้นต้องคำนึงถึงว่าการมีส่วนร่วมที่แท้จริง ต้องมีคณะผู้บริหารการมีส่วนร่วม พิจารณา เพื่อวางแผนทางการดำเนินการให้เหมาะสม และการมีส่วนร่วมรับรู้สภาพปัญหาโดยมี ส่วนร่วมคนที่อยู่ร่วมกันในชุมชนส่วนใหญ่มีความผูกพันเอื้ออาทรต่อกัน

Arnstien (1969) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วม โดยไม่มีบทบาทอะไร เลย ย่อมไม่ได้ผลการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้น ผู้เข้าร่วมจะต้องรู้จักใช้อำนาจ และสามารถ ควบคุมกิจกรรมนั้นได้จึงจะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

Berkley (1975) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามทุกคนเข้ามามี ส่วนร่วมตัดสินใจในการทำงานเท่าที่จะสามารถกระทำได้

อุทัย บุญประเสริฐ (2542) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกิจกรรมใด ๆ ให้ความช่วยเหลือ และมีอิทธิพลต่อการ ดำเนินกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อประชาชน

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคย ได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยเล็กน้อยได้มีโอกาสเข้าร่วมด้วย มากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค มิใช่เพียงมีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยความ ต้องการที่แท้จริงยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

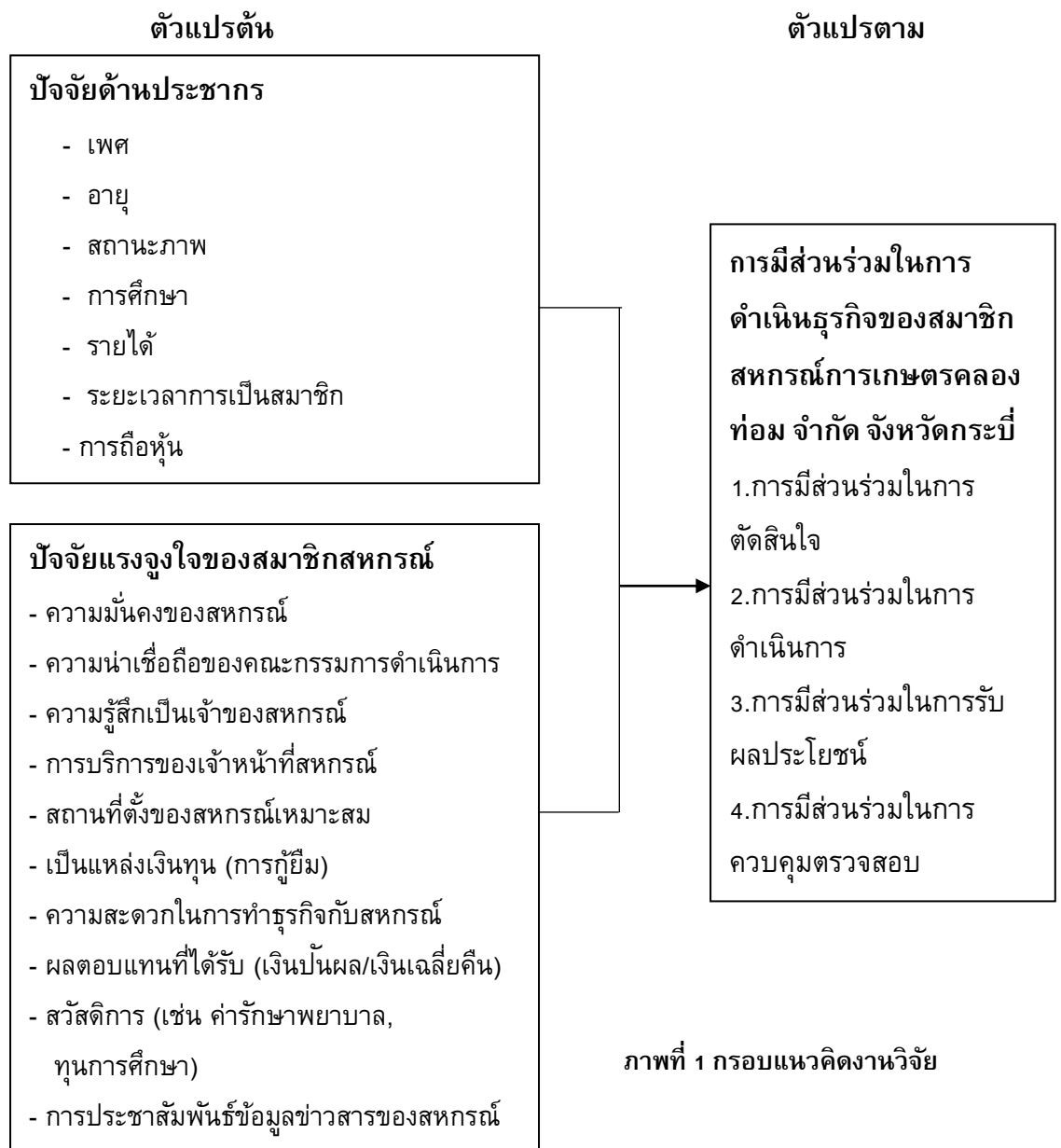
สุวัจน์ เพชรรัตน์ และปาริฉัตร พรหมกุล (2560) ศึกษา การพัฒนารูปแบบการให้บริการ เพื่อกำหนดนโยบายโซ่อุปทานชุมชนของ สหกรณ์กองทุนสวนยางโดยการมีส่วนร่วม : สหกรณ์ กองทุน สวนยางบ้านหุแร่ จำกัด ต.ทุ่งตำเสา อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา พบว่า คณะกรรมการมี ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหุแร่ จำกัด ในระดับดีมากทุก ด้าน สมาชิกมีความคิดเห็นว่าสหกรณ์ มีการดำเนินงานภาพรวมในระดับดีทุกด้าน ยกเว้นด้าน การตลาด มีการดำเนินงานในระดับพอใช้ เหตุผลที่เกษตรกรชาวสวนยางไม่สมัครเป็นสมาชิก หรือ เป็นแล้วลาออก มีร้อยละและระดับ ความคิดเห็นที่เป็นสาเหตุสูงสุด คือ สภาพปัญหา ส่วนตัว การให้บริการ และภาพลักษณ์ของสหกรณ์ ตามลำดับส่วนรูปแบบโซ่อุปทาน ชุมชนของ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหุแร่ จำกัด ที่ควรปรับปรุงภายใต้สถานการณ์ราคายางพาราผัน ผวน ส่งผลให้ผลประกอบการของสหกรณ์ และทำให้กระทบต่อรายได้ของสมาชิกโดยตรง จึงมี แนวคิดให้สหกรณ์ทำการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ และมีการจัดตั้งกลุ่มยางอัดก้อนกองทุน สงเคราะห์การทำสวนยางหาดใหญ่ เพื่ออัดก้อนก่อนเพื่อส่งต่อไปยังต่างประเทศ ส่วน ปัญหา ห่วงโซ่อุปทาน ชุมชนที่เกิดขึ้นได้แก่ ปัญหาตลาดเครือข่าย ยังไม่มีประสิทธิภาพในการ เชื่อมโยง และการแย่งตลาดระหว่างสหกรณ์กับพ่อค้า นโยบายในการแก้ไข คือ พัฒนาการ เชื่อมโยงตลาดยาง สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำธุรกิจของสหกรณ์ และกำหนด มาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกลำเลียงมาขายให้สหกรณ์ ส่วนปัญหาขาดความเข้าใจ ในสหกรณ์และตลาดยาง แก้ไขด้วยการกำหนดนโยบายเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงง่าย ทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อจัดหลักสูตรอบรมให้ความรู้แก่ สมาชิก ปัญหาขาดเทคโนโลยีการผลิตและความรู้ด้านการผลิต รวมทั้งไม่ทราบทิศทางการแปร รูปนโยบายสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน โดยขอรับงบประมาณด้านการพัฒนากิจการด้วยการ จัดหาเทคโนโลยีการผลิตรองรับผลิตภัณฑ์ การผลิตรูปแบบใหม่ และพัฒนาบุคลากรโดยการ อบรมให้ความรู้

สุทธิพร ศรีสวัสดิ์ (2553) ศึกษา การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรสารภี จำกัด พบว่า สมาชิกสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดี คือสมาชิกสามารถเข้า ร่วมประชุมกลุ่มเพื่อฟังคำชี้แจงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สมาชิกสามารถชำระค่าหุ้น ตามข้อบังคับสหกรณ์ สมาชิกพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจของสหกรณ์ และสมาชิก

รับทราบผลการดำเนินงานจากการรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ทุกปี รวมถึงการให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ส่วนทัศนะของสมาชิกต่อการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ พบว่าสมาชิกมีทัศนคติที่ดีมากต่อธุรกิจของสหกรณ์ คือ สมาชิกส่วนใหญ่ใช้บริการธุรกิจสินเชื่อ เนื่องจากพอใจวงเงินกู้ที่สหกรณ์กำหนดตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน และสมาชิกสามารถชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ยได้ตามระยะเวลาที่สหกรณ์กำหนด ส่วนความคิดเห็นต่อการดำเนินธุรกิจซื้อกับสหกรณ์ พบว่าสมาชิกให้ความร่วมมือในการชำระเงินค่าสินค้าตามกำหนดระยะเวลาที่สหกรณ์กำหนด รวมถึงให้ความร่วมมือในการสำรวจความต้องการด้านการเกษตรของสหกรณ์ และทัศนะของสมาชิกที่จะเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่าสมาชิกพร้อมที่จะเข้ามีส่วนร่วมในการร่วมออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสหกรณ์ได้เป็นอย่างดี คือ การร่วมให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ และการร่วมให้คำแนะนำผู้ที่มีความตั้งใจดีต่อสหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ ส่วนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ พบว่าสมาชิกสามารถให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมที่สหกรณ์จัดขึ้นได้เป็นอย่างดี คือ สามารถเข้าร่วมโครงการอบรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดเพื่อเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับงานสหกรณ์ ส่วนข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อสหกรณ์ คือ สหกรณ์ควรจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกมากขึ้น สหกรณ์ควรประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบเกี่ยวกับระบบสหกรณ์ให้มากขึ้น เช่น การซื้อหุ้น การฝากเงิน การทำธุรกิจซื้อ – ขาย และธุรกิจสินเชื่อ รวมไปถึงสหกรณ์ควรมีการพัฒนาธุรกิจด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้หลากหลายขึ้น เช่น การเพิ่มสินค้าอุปโภค บริโภค และสินค้าเกษตรให้มีมากขึ้น ดังนั้นการส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกมีความตระหนัก ในสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะที่สมาชิกเป็นเจ้าของสหกรณ์นั้น จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้สหกรณ์มีความเข้มแข็งต่อไปในอนาคต

กรอบแนวคิดของงานวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ผู้ศึกษาได้พัฒนากรอบแนวคิดการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ที่มีผลต่อตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด ที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในอำเภอคลองท่อม ซึ่งทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยเป็นสมาชิกสหกรณ์จำนวน 982 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้ศึกษาจึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) ตามสูตรคำนวณของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน โดยมีวิธีการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน $e = 0.05$

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดได้

ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือระดับนัยสำคัญ 0.05

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า } n &= \frac{N}{1 + Ne^2} \\ n &= \frac{982}{1 + [(982)(0.05^2)]} \\ n &= \frac{1,435}{3.455} \\ n &= 284.23 \\ n &= 285 \text{ คน}\end{aligned}$$

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ โดยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และการถือหุ้นของสหกรณ์

ส่วนที่ 2 ได้แก่ ปัจจัยแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale หรือ Likert Scale) จำนวน 10 คำถาม

ส่วนที่ 3 ได้แก่ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale หรือ Likert Scale) จำนวน 17 คำถาม

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบเชิงเนื้อหา

ทดสอบความถูกต้อง (Content Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของ ร่างแบบสอบถามทำการทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (IOC) โดยทำการประเมินจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ IOC (Index of congruence)

การตรวจสอบความเที่ยงตรง

การตรวจสอบความเที่ยงตรงมาตรวัด โดยการนำแบบสอบถามไปทดลอง ใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ทางผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) บุคคลทั่วไปจำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีเกณฑ์ตัดสินว่า ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าใกล้เคียง 1.0 (ประมาณ 0.80 ขึ้นไป) จะนำแบบสอบถามไปใช้ได้สำหรับงานวิจัยนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 1.0 ซึ่งถือว่าเชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทางผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก” จำแนกตามแหล่งข้อมูลดังนี้

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน โดยใช้วิธีเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ ซึ่งในการเก็บแบบสอบถามผู้วิจัยใช้การสำรวจ วิธีสำรวจผ่านการตอบแบบสอบถามออนไลน์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ระกอบด้วยการแจกแจง ความถี่ (Frequency Distribution) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Average) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ,อายุ,สถานะภาพ,การศึกษา,รายได้,ระยะเวลาการเป็นสมาชิก,การถือหุ้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำคัญของปัจจัยแรงจูงใจของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ ความมั่นคงของสหกรณ์,ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการ,ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์,การบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์,สถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม,เป็นแหล่งเงินทุน (การกู้ยืม),ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์,ผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน),สวัสดิการ (เช่น ค่ารักษาพยาบาล,ทุนการศึกษา) และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่

3. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำคัญของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ,การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ,การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เป็นการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ เพศอายุ,สถานะภาพ,การศึกษา,รายได้,ระยะเวลาการเป็นสมาชิก,การถือหุ้น ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 ตัวที่เป็นอิสระต่อกัน Independent Sample T-Test และการวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว One-Way Analysis of variance (F-test) สำหรับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี Scheffe วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้สถิติการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยแรงจูงใจของสมาชิกสหกรณ์ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบ สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อพยากรณ์ตัวแปรปัจจัยแรงจูงใจของสมาชิกสหกรณ์ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ โดยมีระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทางลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 72.3 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 27.7 มีอายุส่วนใหญ่ 21-30 ปี สถานภาพส่วนใหญ่สมรส คิดเป็นร้อยละ 78.9 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 41.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ 25,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.6 ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.7 ถัดมาคือสหกรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดส่วนใหญ่ได้แก่ น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.1 ผลจากการศึกษาระดับแรงจูงใจของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละหัวข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นในความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ความเห็นรองลงมาคือความมั่นคงของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และเป็นแหล่งเงินทุน (การกู้ยืม) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ตามลำดับ

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.32 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละหัวข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ความเห็นรองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละหัวข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นส่วนร่วมในการเสนอความต้องการสินค้าที่มาจำหน่าย มากที่สุด ความเห็นรองลงมาคือส่วนร่วมในการเสนอนโยบาย ที่เป็นประโยชน์กับสหกรณ์ และส่วนร่วมในการตัดสินใจขออนุมัติงบประมาณประจำปี ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียด แต่ละหัวข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ มากที่สุด ความเห็นรองลงมาคือส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ และส่วนร่วมในการตัดสินใจขออนุมัติงบประมาณประจำปี ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละหัวข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นการมีส่วนร่วมในการรับสวัสดิการต่าง ๆ มากที่สุด ความเห็นรองลงมาคือส่วนร่วมในการกู้เงินจากสหกรณ์ และส่วนร่วมในการซื้อปุ๋ยกับสหกรณ์ ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละหัวข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นการถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ ความเห็นรองลงมาคือการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ และการติดตามปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยด้านเพศที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิง ต่างก็มีความสนใจให้ความร่วมมือในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะศักดิ์ อภิเชษฐ์รัตน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ให้เป็นเมืองน่าอยู่พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ อนุชิต โมพันดุง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านอายุที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุน้อยอาจจะยังไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม ยังมองไม่ออกว่าการมีส่วนร่วมสำคัญเพียงใด ซึ่งต่างจากสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุมากกว่า ที่มีประสบการณ์ในหลาย ๆ ด้าน มองภาพได้กว้างกว่า เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วม สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุต่างกันจึงมีระดับการมีส่วนร่วมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรเจิด สอพิมาย (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอ พิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และงานวิจัยของ วิษณุ หยกจินดา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยสถานภาพที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดาทิพย์ ศรีบ้านดู่ (2561) ศึกษา ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางคล้า จำกัด พบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางคล้า จำกัด ที่มีอายุระดับการศึกษา สถานภาพ และระยะเวลาของการเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งให้เห็นว่าไม่ว่าประชาชนจะจบ ชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือระดับปริญญาต่างก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี กุณทีทอง (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันและงานวิจัยของ ปวีณา วิจารณ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านรายได้ที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ได้เหมือน ๆ กัน ไม่จำเป็นว่าผู้ที่มียาได้มากกว่าจะต้องมีส่วนร่วมมากกว่า แต่การให้ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้งานนั้นสำเร็จเป็นสิ่งสำคัญมากกว่า ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ กนกพร แสงศรี (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะปันหยี อำเภอเมือง จังหวัดพังงา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล แตกต่างกัน และงานวิจัยของโสภิดา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา ฮวบกอง (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยการถือหุ้นกับสหกรณ์ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิพร ศรีสวัสดิ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด พบว่าสมาชิกสามารถให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมที่สหกรณ์จัดขึ้นได้เป็นอย่างดี คือสามารถเข้าร่วมโครงการอบรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดเพื่อเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับงานสหกรณ์ โดย

สหกรณ์ควรจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกมากขึ้น สหกรณ์ควรประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบเกี่ยวกับระบบสหกรณ์ให้มากขึ้น เช่น การซื้อหุ้น การฝากเงิน การทำธุรกิจซื้อ – ขาย และธุรกิจสินเชื่อ รวมไปถึงสหกรณ์ควรมีการพัฒนาธุรกิจด้านต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยจะเห็นว่า อายุ สถานภาพ การศึกษา และการถือหุ้นกับสหกรณ์แตกต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ขับเคลื่อนสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็น คณะกรรมการสหกรณ์ หรือฝ่ายจัดการสหกรณ์ จะได้ใช้งานวิจัยในครั้งนี้เพื่อหาวิธีการให้สามารถตอบโจทย์ความต้องการของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อสมาชิกสหกรณ์จะได้เข้ามาทำธุรกิจกับสหกรณ์ เพิ่มการมีส่วนร่วมให้สหกรณ์ได้บรรลุเป้าหมายของกรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

2. จากผลการวิจัยปัจจัยแรงจูงใจของสมาชิกสหกรณ์ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ จะเห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ให้ความสำคัญกับความรู้สึกรับรู้เป็นเจ้าของสหกรณ์ และความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด ต้องวางแผนในการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิก เช่น อาจจะเพิ่มสวัสดิการให้กับสมาชิก หรือการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำพิเศษ สำหรับสมาชิกที่ผ่อนชำระเงินกู้ตรงต่อเวลา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อให้มีค่าความคาดเคลื่อนของงานวิจัยครั้งต่อไปที่น้อยลง ทางผู้วิจัยเห็นควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากกว่า 285 คน ซึ่งจะส่งผลให้งานวิจัยครั้งต่อไปมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด จังหวัดกระบี่ เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมให้ครอบคลุมในทุกมิติของสหกรณ์ เพื่อจะได้รับรู้ถึงความต้องการ และสะท้อนปัญหา ของสหกรณ์ได้อย่างครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2552). ประกาศนายทะเบียน ว่าด้วยคุณค่าสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการ สหกรณ์. กรุงเทพมหานคร. ค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2566, จาก http://e-service.cpd.go.th/elib/pdf_file/notice_9.pdf
- โกศล ช่วยไธสง. (2566) บทบาทสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองยะลา จำกัด. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2566
- ชัยวุฒิ เขมะรังสี. (2564). การวิจัยการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย. ค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2566, จาก <https://ojs.lib.buu.ac.th/index.php/law/article/view/6874>
- ทัศนีย์ สมธิ. (2560). ยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้สมาชิกสตรีสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด. ค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2566, จาก https://so04.tcithaijo.org/index.php/social_crru/article/view/134319
- ธัญญรัตน์ มาลัย. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด. ค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2566, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/banditvijai/article/view/96553>
- ประพันธ์พงษ์ ชินพงษ์. (2551). ความหมายของการมีส่วนร่วม. ค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2566, จาก <http://hrm.ru.ac.th/file/research/005-5.pdf>
- วิไล ขัตติมะ. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร. ค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2566, จาก <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/2274>
- สุดาทิพย์ ศรีบ้านดู่. (2561). ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร บางคล้า จำกัด. ค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2566, จาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-2/6114993255.pdf>
- สุวัจน์ เพชรรัตน์ และปาริฉัตร พรหมกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการให้บริการเพื่อกำหนดนโยบายโซ่อุปทานชุมชนของ สหกรณ์กองทุนสวนยางโดยการมีส่วนร่วม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 13(12), 27-228.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Rural development participation Concept and measure for project design implementation and evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies*. New York: Cornell University.